

STRAŽZÁČEK

ČTVRTLETNÍK ZÁKLADNÍ ŠKOLY STRÁŽ NAD NISOU

Č. 31

Zima 2021/2022

Milí čtenáři,

jak jste si již všimli u prvního čísla letošního školního roku, je Strážžáček spojený i s příspěvků žáků druhého stupně. Je to z důvodu ukončení činnosti redakční rady na druhém stupni. Abychom nepřišli o příspěvky, které byly dosud zveřejňovány ve Strážžáku, rozhodli jsme se je přidat do stávajícího časopisu Strážžáček. Jde o příspěvky velmi různorodé a nápadité a věříme, že si v časopise každý najde něco, co ho zaujme.

Obsah:

Vánoční recept 1.A.....	str.2
Leden a počítání 1.B.....	str.3
Ledové putování 2. třídy.....	str.5
Básničky nám napoví – 3. třída.....	str.7
Hádej s námi – 4.A.....	str.11
Zimní radovánky 4.B.....	str.13
Novoroční předsevzetí 5. třídy.....	str.15
Hry se slovy 6. třídy.....	str.19
Střípky z lyžařského kurzu 7. a 8. třída.....	str.20
Nonsensová poezie – 8. třída.....	str.22
CO2 liga 8. třída.....	str.24
Mikulášská nadílka – 9. třída.....	str.27
Patronát nad prvňáčky – 8. a 9. třída.....	str.27
Rozhovor žáků 9. třídy se zástupci školní jídelna.....	str.28
Rozhovor s prof. D. Lukášem.....	str.28

Vánoční recept - 1.A

1 kg lásky

30 dkg štěstíčka

30 dkg pusinek

20 dkg rodinné pohody

10 dkg porozumění

2 lžičky pomazlení

Špetka zlobení

Dle chuti trpělivost

Hodně zdraví

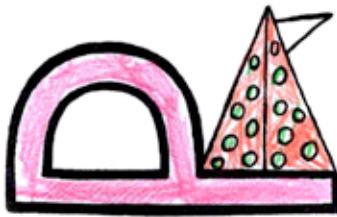
**Vše dobře promíchat, upéct a po částech užídat.
Dobrou chuť!**

LEDEN

LEDEN, LEDEN,
PŘIKRYL VODU LEDEM.
A KDE VČERA BYLY LOUŽE,
TAM TO DNESKA PĚKNĚ KLOUŽE.

NASAĎTE SI RUKAVICE,
PŘIJDOU VELKÉ FUJAVICE.
A NA HLAVU ČEPICI,
TA PŘEMŮŽE VÁNICI.
NEJEN, ŽE VÁM SLUŠÍ,
ALE CHRÁNÍ NAŠE UŠI.

1 7a, 7b, 7c, 7d, 7e

7

MALÁ ÁJA MÁ 3 🍪. ÁJA JÍ 1 🍪.

○○○ ○○○○

$$3 - 1 = 2$$

ÁJA MÁ POTÉ JEN 2 🍪

ELA MÁ 7 🍌. ELA JÍ 2 🍌.

○○○○○ ○○

$$7 - 2 = 5$$

ELA MÁ POTÉ JEN 5 🍌

2 7a, 7b, 7c, 7d, 7e

MALÁ EMA MÁ 6 🥨 A LÁME 4 🥨.

○○○○○○ ○

$$6 - 4 = 2$$

MALÁ EMA NĚLÁME 2 🥨

MILÁ OLA MÁ 7 🥨 A LÁME 1 🥨.

○○○○○○ ○

$$7 - 1 = 6$$

MILÁ OLA NĚLÁME 6 🥨

4 7a, 7b, 7c, 7d, 7e

7	7	8	7
7	7	8	7
6	7	5	2
8	7	3	3

5 8, 7, 6, 0

p4

pípá pípá pípá
 papá papá papá
 supí supí supí
 lapá lapá lapá
 lepi lepi lepi
 páli páli páli
 páli páli páli
 solí solí solí

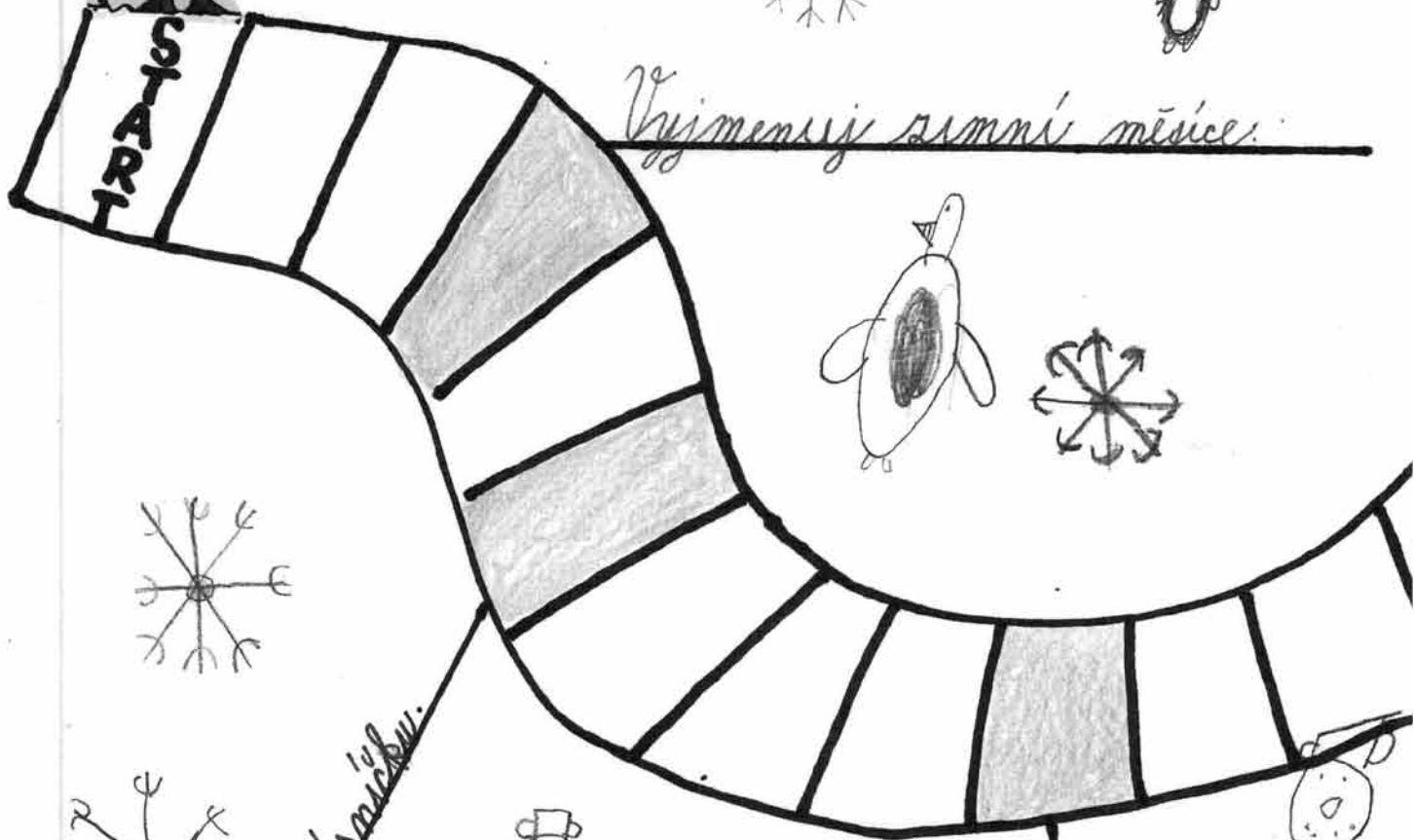
VIKY

ESTER

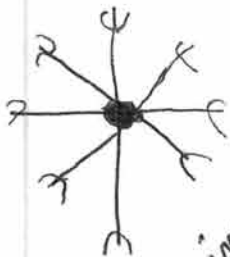
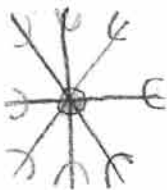
2.A

LEDOVÉ

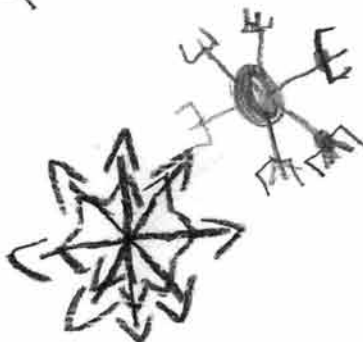
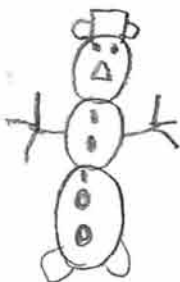
SPOLEČENSKÁ HRA
NA ŠKOLNÍ PŘESTÁVKY

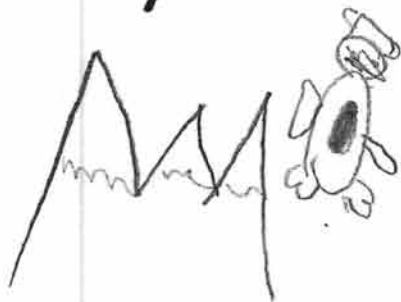
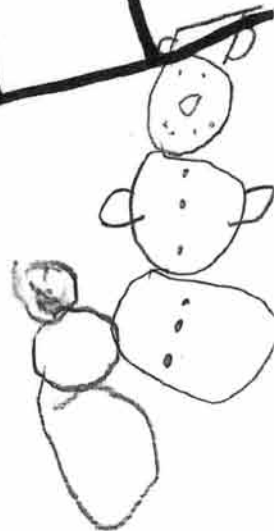
Vyjmenuj zimní měsíce:

Vyjmenuj zimní písničky:

Vyjmenuj 5 zimních sportů:

VPUTOVÁNÍ

POTŘEBUJETE JEN FIGURKY A KOSTKU.

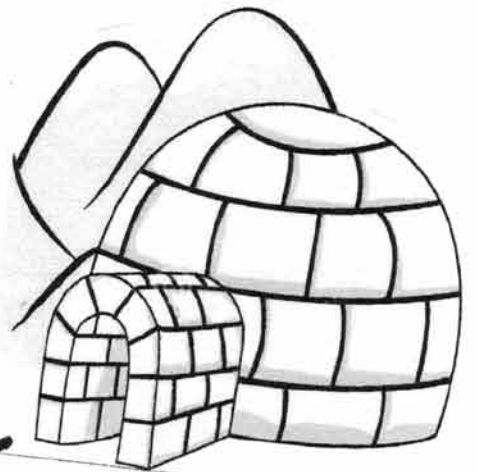

Úpráci lej: $6 + 77 - 3 + 12 - 54 + 100 =$

Řekni, čím se řiví mrvná sa v zimě.

Předved' spiciko ledního medvěda

AAA

Předved' eskymácký

Čím (kým) by chtěli být žáci 3. třídy?

Básničky nám napoví...

V hodinách prvouky jsme probírali téma „POVOLÁNÍ“. Učivo jsme propojili s naším celoročním projektem „Ten umí to a ten zas tohle“ a také s hodinami literární výchovy a zahráli si na básníky. Snažili jsme se o zábavné rýmy a zároveň si připomněli známou oblíbenou pohádku „Pyšná princezna“, ve které se také zpívá o důležitosti všech povolání, neboli jak se v ní zpívá.....„každá práce je nám platná“. Na závěr nám někteří žáci předvedli, co umí, v čem se jim daří.

..... Ten dláždí ulice, ten kove podkovy,
ta krmí slepice, ta peče cukroví.
Ten umí to a ten zas tohle,
a všichni dohromady udělají moc.....

Malička

Moje malá malování,
bude brzy povolání.
Namalujíš uši, nos,
budeš toho možná přenos.
Patom třeba malý les,
u poloka bílý pes.

NATALKA

Každě ráno soudek
si čítá ušně lolkce.

Oby řádně slovo
me neuleklo
jako jeho kolo.
Jadé ma něm do práce,
je s něm velká legrace.
Když je kolem s mšičí,
přichmel si tam duši.

KAČKA G.

Hasiči

Auta z cesty uhybají,
hasiči k požárům pospíchají.
Hasiči hasí vodou,
šivoby zachraňejou.

HASIČ

ŠIMONEK

H ASIČ HASÍ PLAMENY,

VELKÉ JAKO BALVANY.

VE DNE V NOCI,

HASÍ ZAS, ABY OCHRÁNIL NAB.

Kuchařka

Kuchařka už pečičkovaní,
holik toho nepoví.
Nejradiji má perníčky,
jsou ve tvaru hvězdičky.

JINDRA H.

ELIŠKA

Cukrářka

Ušemu mísu, vaříčku,
budu míchat chvíličku.
Klepeme tam vajíčko,
rozpusíme mástičko.
Cukr, mouku přidáme,
do trouby to strkáme.
Chutná ti to, babičko?
Nech mi taky malíčko.

NIKOLKA

Ahoj, my jsme hasiči,
máme vlahku na syčci.
Kde je požár, je náš sáboš,
radik nás jsme bez oběda.
Vdchneme spadli snomy,
i kdyžš kolem vódi kromy.
Sine mu, kdyžš uslyšiš,
sah nás samoz vidíš.

EDA

Malířka

Uš se těším na to,
až nebude bílé plátno.
Bavíčky si přepasím,
namaluji koubičku,
jak si hová v lesičku.

ANEŽKA

Budeme jezdit v sanku,
mise budeme plnit.

Budeme se smážit nadoblat v pichole rambku,
ale raději vše splnit.

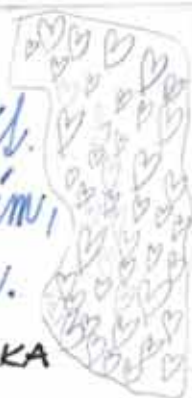
KUBÍK R.

Jehlu a nit budu mít,
s tou kalhousy budu šít.
I jehlow a niti se naučím,
švadlenkou se vyučím.

ROZÁRKA

Traktor jede, traktor frčí,
polem, loukou, gumy krčí.
Traktorista, velký pán,
pole seče, velký táh.
Jede kombajn, za ním vůz,
poseká obilí velký kus.

MÍRA H.

Chci být psi kadeřnicí
V psím salónu „Krásný pes“,
ostříháme, vykoupeáme, bude krásný ještě dnes.
Vyhraje výstavu dnes,
každý krásný pes,
ať je to pes nebo kočka,
všichni mají krásná očka.

KAČKA N.

Automechanik

Jestli vám není rámo,
budu automechanikem kámo.
Bude ke mě dobrý chlap,
opravím vám každý vrak.
Opravím i nemotně,
to je se mnou totosně.
Bude mi to brvit moc,
budu makat celou noc.

DAVÍDEK J.

Policista

Policista na sladěje číká,
sa so práce je pěkná líha.
Na stanici sladěje do vězení vleče,
bude v celo pykat keshy v doušku vkleče.
Policista krásaha jede v autě s bláskou,
prosvítil so rychle satačkou.
Případ dobře vyřešil,
svého šéfa tím velmi potěšil.

TOMÁSEK

Kadeřnice

Každě ráno v kadeřnicích
s kloboukem a nůžkami,
Češu hlavy sakanicím,
pohraju si s vlhkami.

Vyfénuju vlasy všem
a umyji šampónem.

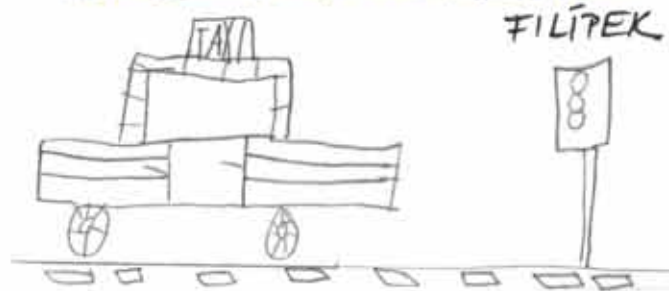
Čak zapletu vlasy,
jako dlouhé rasy.

ADRIANKA

Taxik

Pán si zavolał taxik,
jmenoval se Maxik.
Jel nastřivít se u Bětu,
ta se mila čile k světu.

YOUTUBER

Až vyrostu a plný,
budu dělat správy.

Na youtube je vystavím,
followersy pobavím.

PĚTA

Hokejistka

Bruším už od mala,
je to velká zábava.
Výstroj hodím na sebe,
na led běžím veselé.
Plná hala, všichni fandí,
jak ti hváči pěkně hváží.

KAČKA S.

Učitelka ve školce

Učitelkou ve školce chci být,
malé děti mít.

Čítat, tančit, malovat,
bude mě mít každý rád.
Budeme chodit na procházky,
nasbíráme sedmikrásky.
S dětmi je to veselé,
s každým budeme přáteli.

SAŠENKA

Paní učitelko

Učitelka děti učí
a děti myslí, že je mučí.

Je to těžké povolání,
bez dřiny a bez běhání!

Naše třída vytrála,
paní učitelka Lexová se usadla.

Děkujeme za vše moc,
jedničky nás učí moc.

EMÍČKA

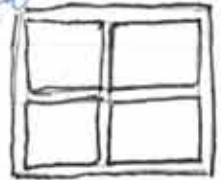
Lehová ismier ve hvězdě,
ruly už si mesáři.
Chrání se před bacily,
nemocemi a viry.
SOFINKA

K Vánocím a nebo k svátku,
pro maminku či kamarádku.
Jen tak nebo pro madost,
často stačí malíčkost.
SOFINKA

Padá to z nebe,
není to voda,
je to bílé,
ale není to sníh.

Když u mě stojíš
a jsem čistý,
nevidíš mě,
a když jsem jsem špinavý
vidíš můj obrys.
PROKOP I

Jsme dvě řišalky mamošané.
Máme ouška.
Lace máme bodičku
a chráníme nožičku.
SENTICKA

Když mě ubíráš,
srečšuju se,
když mi přidáváš,
smemšuju se.
DAVID S.

HÁDEJ S NÁMI

Dobrá panna v pralesi, když má hlad,
objme se. Spolkne se na jeden hlst,
v šedutku straviš měsice.
DAVID V.

Je malého vzrůstu,
ale velkým pomocníkem;
je neustále v pohybu
sem a tam,
ale nikdy se neunaví.
Bez něj by se čas zastavil.
ADAM

Má to bodliny, bodlák
to není.
Duselo, slan to není.
V zimě spí, medvěd to není.
Co je to?
ANIČKA

4.A

Turuk od okurek
 Pomyslel si Turuk,
 že má mála okurek,
 vyšel na sabradu
 a vyjel okurek.
 Zasad okurky,
 vyrostly mu fňochurky,
 zasadil kládu
 a měl sady vládu,
 zasadil kabinet,
 vyrostl mu prezident.

Covidová

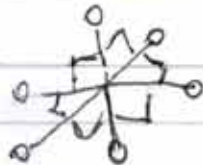
abych mohl cestovat,
 tak se musím sestavit.

Jedna čarčka na sestru,
 a pak můžu marcesit.

Pokud budou čarčky dvě,
 tak se nikam nejede.

SIMON

Hokej

Hokej hraje s hokejkami,
 puk po ledě honíme;
 se soupeřem bojujeme,
 a vítězství se radujeme;
 když nás soupeř porazí,
 náladu nám nezazí.

ADAM

Zasadil šampiony,
 vyrostly mu lampiony,
 zasadil sniky,
 vyrostl mu mnich,
 zasadil rfu
 dostal rýmu.
 Zasadil poštel,
 vyrostl mu kotel,
 zasadil stromeček,
 vyrostl mu domeček,
 zasadil míč...
 Alespoň ten rýč,

když už je vše pryč.

PROKOP, DAVID V.

4A

Andra

šimní bábovka

Chumelí se, sněží, sněží,
 sněhulak se na nás šel.
 Ať ho hezky uděláme,
 do ruky mu košičku dáme.

Chumelí se, sněží, sněží,
 na konec už deší blesk.
 Budou na něm sánkovat,
 u toho se radovat.

Chumelí se, sněží, sněží,
 iglu už se venku šel.
 Ať ho vichřici vysvoríme,
 a pak se v něm sáždíme.

Zimní radovánky

4.B

U KAPŘÍKŮ NA NÁMĚSTÍ
MĚLI JSME TO VELKÉ
ŠTĚSTÍ,
SPATŘIT OZDOBENÝ TRÁM
A V NĚM TRDELNÍKŮV RÁJ.

**VE STŘEVÍKŮ, MOJI MILÍ,
VÁNOČKU JSME
NAZDOBILI.
NA ZAHRADĚ POBÍHÁME,
BÍLOU ZIMU RÁDI
MÁME!!!**

Chtěla bych
se naučit
jezdít na
kolečkových
bruslích.

Já bych chtěl dosáhnout
na to, že bych hrál v
české reprezentaci, jako nadharovač.
Doufám že se to povede.

The image features three hand-drawn hands in black ink, arranged in a cluster. Each hand contains a handwritten message in blue ink. The top-left hand has the text 'Chci být pořádnější!'. The top-right hand has 'Chci bych si zahrát za Českou reprezentaci ledního hokeje.'. The bottom-left hand has 'Chci se naučit hrát na yoyo.'. The hands are simple line drawings with five fingers each, and the text is written in a casual, cursive script.

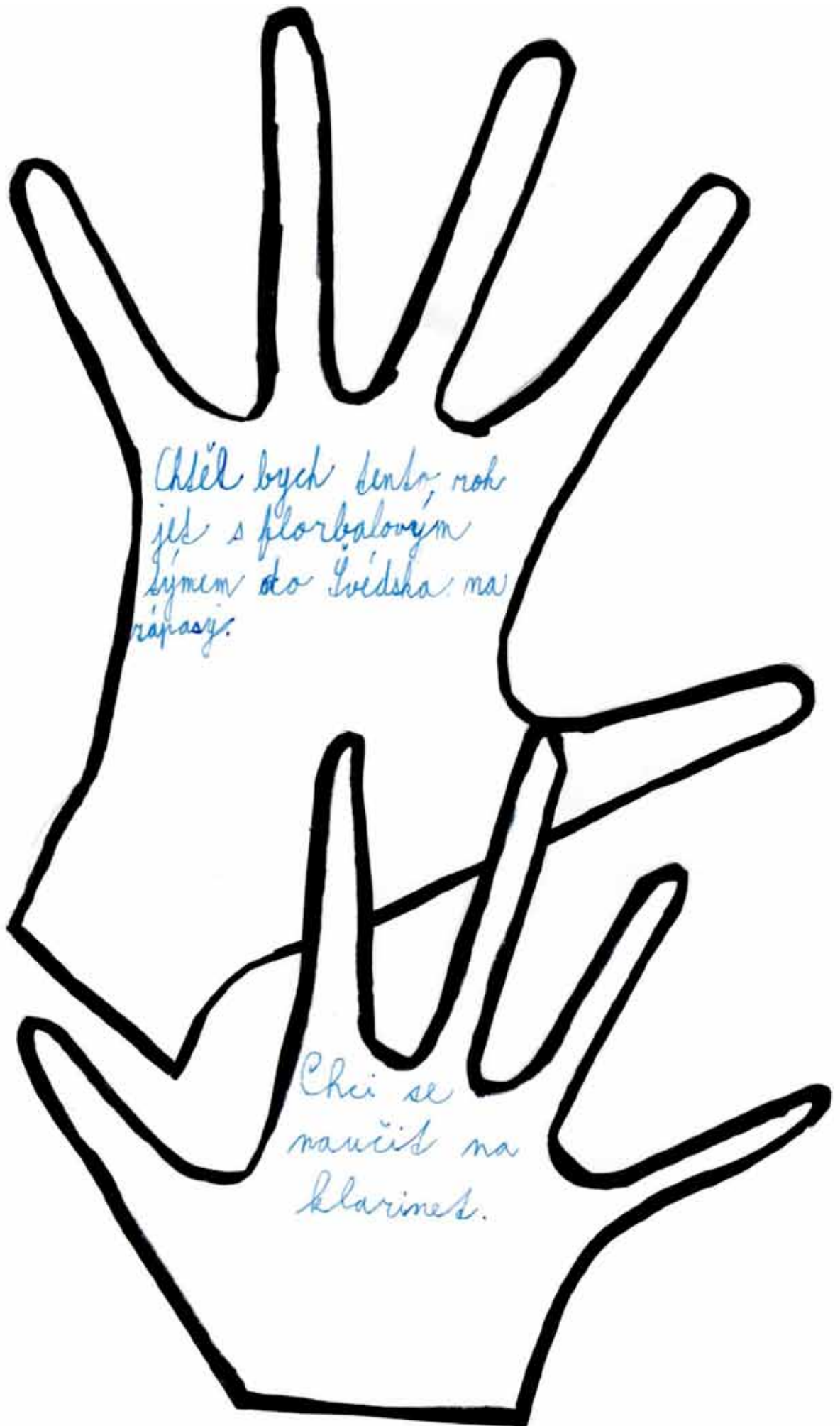
Chci být pořádnější!

Chci bych si zahrát za Českou reprezentaci ledního hokeje.

Chci se naučit hrát na yoyo.

Novoroční předsevzetí žáků 5. třídy

Chlěl bych tento rok
jít s florbalovým
týmem do Švédska na
zápas.

Chci se
naučit na
klarinet.

6. ROČNÍK

Tomáš Mrázek, žák šestého ročníku, má svou školu opravdu rád, proto o ní napsal básničku.

**Tam vedle Liberce je jedna obec, chodím v ní do školy - za školu vůbec.
Proč chodit do školy? Jasná věc. Protože bez školy - bych byl blbec.**

**Chodit do školy, to není pro srábky...
Musíte přežít i všechny přestávky!**

**I když jsou všichni skoro furt fajn,
občas se dostaví nějaký fight.**

**V neposlední řadě je bojová aréna
taky ta naše školní jídelna.**

**U maminky na distančce chutná nám víc,
ale pokec s kamarády – to je NEJVÍC!**

HRA SE SLOVY

Čeština je zkrátka prima. Když jsme se trochu zamysleli, zjistili jsme, že mnoho slov v sobě ukrývá slova další. Je to vlastně tak trochu detektivka ☺ A my tu detektivku řešili.

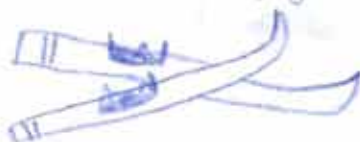

STŘÍPKY Z LYŽAŘSKÉHO KURZU 7. A 8. TŘÍDY

Od 3. ledna do 7. ledna se 7. a 8. třída účastnila LYŽAŘSKÉHO KURZU u Bedřichovi.

Hned po příjezdu do Ulaty Centrum, u které byla naše škola ubytována, jsme dostali oběd a po krátké pauze šli lyžovat. Každý večer měly naše třídy či paní učitelky připravený záborný celonoční program, u kterém jsme u týmech hráli hry jako je třeba Bingo. Ubytování i jídlo bylo skvělé, i když nás pan majitel se začátku neměl v láse, vše se nakonec vyjasnilo. Kromě úterý, kdy nebylo nejšťastnější počasí, jsme jezdili lyžovat každý den. Ve středu jsme pracovali navrhli rozhledku křížovku, ovlácl byl krásný výhled na Tiseru a hony a třeba Těšed. Ve čtvrtek byly naše třídy na lyžích celý den. A v pátek byl náš LYŽAŘSKÝ KURZ bohužel u konce.

Já si lyžák moc užila, zlepšila jsem svou lyžařskou „techniku“ a naučila se nové věci. Doufám, že se svou třídou budu moct nějaký časový zážitek znovu navštívit.
Aneta K.

Na lyžařském výcviku se mi líbilo to, že jsme každý den lyžovali. Bylo dobré, že jsme se skamarádili ze 7. třídou a také bylo dobré, že jsme jedem den vymysleli večerní program pro sedmičku. Ale ten domácí byl občas docela protivný a jednoho dne jeden kluk, ze sedmičky vrazil do toho domácího a ten domácí pustil vajíčka a ta vajíčka se roztáhla a on se pak našel a pustil mouku a ještě dříve kopnul a mouka se rozsykala po celé chodbě a kvůli tomu byl hodně naštrvaný. Ale pak se uklidnil a byl zase v pohodě. Lyžák jsem si moc užila a chtěla bych si to ještě někdy zopakovat.

Jolana Š.

Naš lyžařský výcvik začal v pondělí 3.1. Skromnou dopravou, jsme se s tří třídou, dvě učitelky a jedna asistentka, dopravili na chatu Centrum. Tady jsme měli strávit celý týden.

Už od pondělí, jsme vyrazili na svah, kde jsme ^{byli} podle našich lyžařských schopností rozděljeni do čtyř skupin. Bylo se sice slečela celé odpoledne nad nutou, ale na lyžování to přecejm stačilo. Na chatu jsme se měli celý proměřit. Po vyřizující věci, začal večerní program.

4 úterý, bylo plánováno celý den lyžování, jenže nakonec jsme museli jít na procházku, jelikož všichni snít kochali. Už to začalo vypadat, že si nakonec neanalyzujeme, ale měli jsme štěstí. U stádku byla slečela pod nutu a dokonce si nasněžilo. I pak bylo ale nutné navštívit nasněžování, ve kterém se mělo pítis dobře lyžovat.

Čtvrtek byl meaning' den, který jsme opět strávili na sjedova. Po celodenním lyžování jsme byli všichni pořádně provruti, ale ukázalo se, že to bylo na to.

Člunek den jsme také lyžovali, ale všichni jsme se už klidili domů, a si pořádně odpočineme.

Lyžařský výcvik jsem si užila. Mladé bych si ho rozahovala.

Eliska V.

Byli jsme tam od pondělí do pátku, ale klidně bych se tam ještě vrátila. Skoro každý den se něco dělo: vysklene' dveře, vajíčka a mouka na zemi, hodně pádu a nárazů.

Naše chata byla super. Mám tam spoustu zážitků a vzpomínek. Jídlelna nebyla špatná, docela mi chutnalo. Nejlepší byly večery s holkama na pokoji.

Každý den nám vybíraly televize. Naračítkem se mi to nelíbilo, ale po pár dnech jsem si zvykla. Hodně jsem se skamarádila se 7. třídou a jsem ráda, že jsme tam mohli jet s nimi.

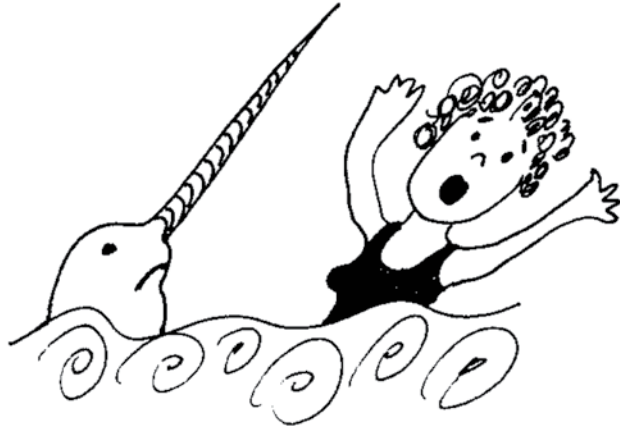
Tento týden je to nejlepší vzpomínka, jakou může mít se svou třídou.

Nella K.

Narval

Karolína Horanová, Eliška Forejtová

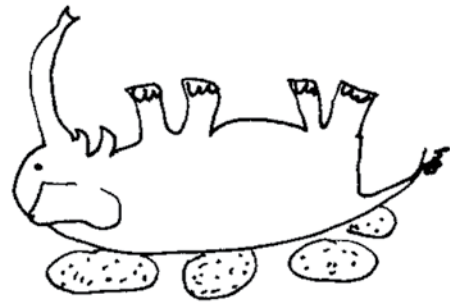
Moje teta v moři plavala,
náhodou tam potkala narvala.
Co asi čekala?
Že tam potká mývala?
Lekla se a zařvala.

Slon a salám

Eliška Valentová a Jana Stejskalová

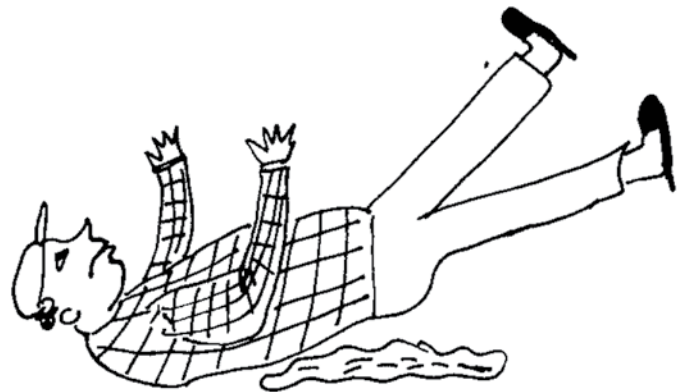
Byl jeden slon v porcelánu,
přítom klidně ležel na salámu.
Salámek je na placku,
udrží se na tácku
ten slon, co je trochu na facku.

Křeček

Tereza Švarcová, Nella Kadlecová

Máme doma křečka
a ten kouše dědečka,
děda dělá louže,
po kterých se klouže.
Bábě praskly nervy,
tak zametá červy.

Nonsensová poezie

Žáci osmé třídy se seznamovali s nonsensovou poezií, což je druh poezie, která je nesmyslná až absurdní. Její název pochází se spojení non (ne) + sensus (smysl) = beze smyslu/nesmyslná poezie Obsahuje zdánlivě nesmyslné prvky, humor, hříčky se slovy, rýmy a paradoxy (paradox – něco nečekaného, překvapujícího).

Jedním z nejvýznamnějších představitelů byl Edward Lear, který napsal Velkou knihu nesmyslů a poprvé zde použil limerik, což je krátká nonsensová báseň, má 5 veršů, schéma aabba, zábavná, vždy o nějaké postavě. Např.

*Byl jeden dědeček v Szegedu,
který jel na starém medvědu.
Když se ptali: „Kluše?“
Odpověděl suše:
„Je z rodu neklusavých medvědů.“*

Pokusili jsme se být také originální a nonsensoví 😊

Dědek z Azerbajdžanu

Tadeáš Hlubuček a Alex Vidner

Byl jeden dědek z Azerbajdžanu
a ten každý den pil manu.
Rostly mu po ní vousy,
o ně si kosu brousil.
Když šel,
vousy z kapsy trousil.
Ten holý dědek z Azerbajdžanu.

CO2 LIGA – ZAPOJENÍ DO CELOREPUBLIKOVÉ VÝZVY

CO2 liga je environmentálně vzdělávací program, který spojuje žáky napříč republikou. I my jsme se rozhodli do programu zapojit. Co to pro nás znamená?

Víme, že naši planetu je potřeba chránit. Víme také, že jsme to právě my a naše chování, které rozhoduje o tom, jak velké změny se budou dít. Během školního roku se budeme potýkat se čtyřmi náročnými výzvami, které nám o ochraně přírody řeknou více.

Zatím jsme se dozvěděli, co je to klimatická změna. Podívali jsme se na výuková videa, diskutovali jsme a o nově získaných znalostech jsme vytvořili prezentace, natočili videa, nakreslili myšlenkové mapy a obrázky.

V osmé třídě se Vánoce nesly v eko duchu. Děti si navzájem předaly dárky, které přírodu zatěžovaly co nejméně – jablka z našich zahrad, ručně vyráběné svíčky, s láskou vypěstované rostliny...Radost z dárek byla veliká.

Michaela Linková

Jak snížit uhlíkovou stopu???

To nám právě ukázal projekt CO2 liga pod vedením paní učitelky Linkové.

V rámci tohoto projektu jsme třeba každý za sebe počítal svou “uhlíkovou stopu”.

Výsledkem našich výpočtů vznikl graf, který ukázal, že moje uhlíková stopa je sice nižší než stopa běžného obyvatele České republiky, ale bohužel vyšší než průměrného Evropana.

Na základě našich výsledků ohledně uhlíkové stopy jsme se s paní učitelkou rozhodli dát si dvě nová předsevzetí do nového roku ke snížení “uhlíkové stopy.”

Předsevzetí byla různá, ta moje, je řádné dodržování zhasínání světla v pokoji a vytahování nabíječky ze zásuvky.

Jsem ráda, že jsem se tohoto projektu mohla zúčastnit a doufám, že mi dodržování předsevzetí dlouho vydrží :)

Jak my osobně můžeme snížit uhlíkovou stopu?

Můžeme se soustředit na předcházení vzniku odpadů.

Způsobů je celá řada, ale my můžeme nakupovat jen potřebné věci. Můžeme vybírat potraviny v opakovaně použitelných obalech, třeba lahve na pití, obaly na pečivo a jiné jídlo nebo nákupní tašky.

Další možností je darování nebo levný prodej věcí a předmětů, které my už nepotřebujeme. To jsou třeba hračky, oblečení (hlavně dětské), nářadí, sportovní náčiní, drobný nábytek a jiné. A když už pro nějaké věci není využití musíme je správně zlikvidovat. Na to slouží sběrné dvory a správné třídění odpadů do barevných kontejnerů. Díky třídění, i drobných odpadů, můžeme svůj odpad správně recyklovat a tím šetříme suroviny a energii při další výrobě.

Třídění běžného odpadu by mělo být každodenní činností, protože během života vyprodukuje hodně odpadu a tohle může pro přírodu a životní prostředí udělat každý z nás.

Eliška Forejtová, 8. ročník

Všichni si už všimli, že je na tom naše planeta zle. Změna klimatu se projevila už i v České republice. Ale spousta lidí tento problém přehlíží. Proto vás žádám, tříděte, pomáhejte naší planetě.

A ptáte se, jak ji můžete pomoci? Tak třeba například, zapojte se do nějakých projektů. A tady bych vám chtěla jeden projekt představit.

CO2 liga je projekt, který se zabývá klimatickou změnou. Zadávají různé „mise“ a vy se je snažíte splnit. Tyto úkoly jsou snadné a zábavné. Některé vám zaberou chvíli, nad jinými se musíte trochu pozastavit.

Plnili jsme zatím pár úkolů. Třeba Vánoční dárek, který má malou uhlíkovou stopu. Jen tohle zadání vás asi trochu odradí. Ale je to velmi kreativní způsob, jak pomoci planetě.

Anebo jsme počítali naši uhlíkovou stopu za rok. Stačilo pár minut a už jsme věděli, kolik tun oxidu uhličitého vyprodukuje.

A jistě těmito úkoly naše mise nekončí.

Eliška Nezbedová, 8. ročník

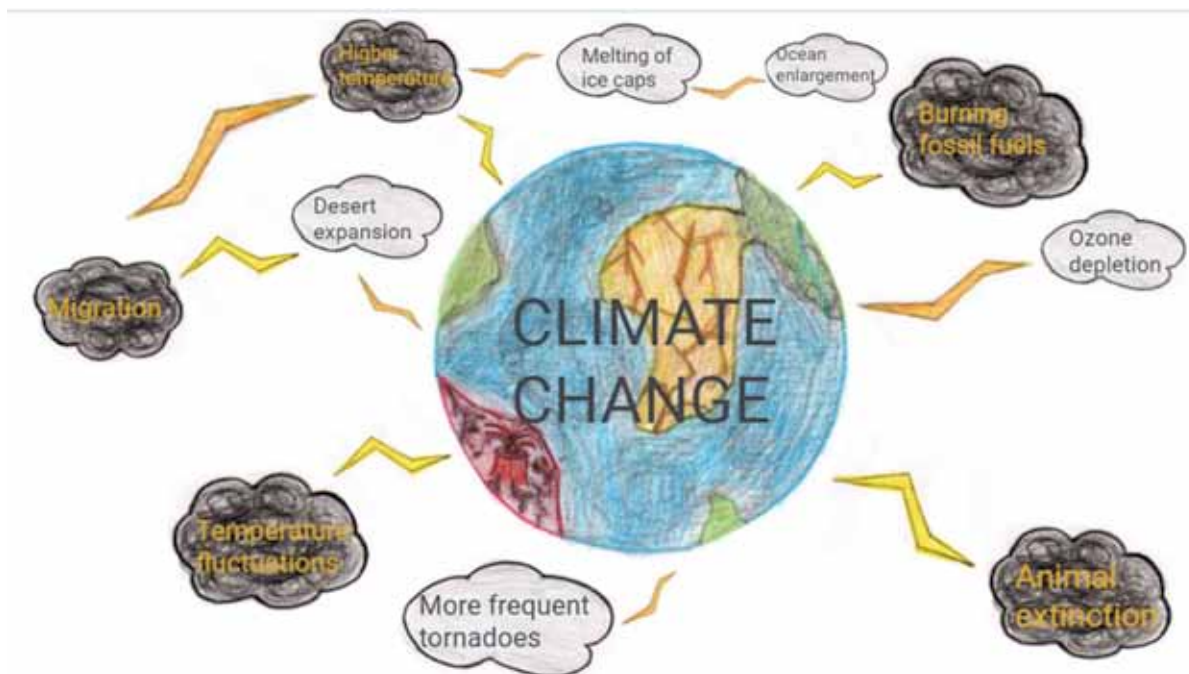
CO² LIGA

Projekt CO² liga, do kterého jsem zapojena v rámci programu Erasmus+, ale i mimo něj se snaží zabránit vzrůstu globálního oteplování. V rámci tohoto projektu jsme ve skupinách vytvořili prezentaci o globálním oteplování a myšlenkovou mapu ve dvojicích.

Oba tyto úkoly jsme vytvořili v angličtině, aby se naše práce mohly dostat i do zahraničí. Samostatnou kapitolou je úkol, do kterého se zapojila celá naše třída. Vyhradili jsme si jednu hodinu před Vánoci, na kterou jsme měli přinést nějaký ekologický dárek. Dárek, který za sebou zanechal co nejmenší uhlíkovou stopu. Na této již zmíněné hodině jsme si

dárky rozdali mezi sebou, nebo jsme je darovali celé třídě. Tato hodina byla velice přátelská a milá. Myslím si, že za sebou zanechala spoustu potěšených lidí. V rámci tohoto projektu jsme si také počítali svou roční uhlíkovou stopu, což byl velice zajímavý poznatek. Pokud si ji chcete také spočítat, jděte na stránku uhlikovastopa.cz. Zde najdete kalkulačku roční uhlíkové stopy.

Jana Stejskalová, 8. ročník

MIKULÁŠSKÁ NADÍLKA ŽÁKŮ 9. TŘÍDY

Devátý ročník má plné práce s přípravou na přijímací zkoušky, ale i tak si v minulých měsících našel čas na naše nejmenší a věnoval se jim. Kromě patronátu nad prvními třídami zorganizoval tradiční akci, Mikuláše. V krásných kostýmech se devátáci vydali na první stupeň, aby potěšili všechny malé žáčky.

Žáci 9. třídy se v pátek 3. 12. 2021 převlékli za Mikuláše, čerty a anděly. Nejdříve šli navštívit děti ve školce. Ty se nejvíce bály, hlavně čertů, ale přesto byly statečné a za odměnu dostaly balíček sladkostí. Po návštěvě všech tří oddělení v mateřské škole jsme se přesunuli do školy, konkrétně do první třídy. Postupně jsme navštívili všechny třídy. Byl to příjemně prožitý a vydařený den.

PATRONÁT ŽÁKŮ 9. A 8. TŘÍDA NAD PRVNÁČKY

Žáci 9. a 8. třídy se na začátku roku stali patrony našich malých prvňáčků. Tento rok jsou dvě první třídy. Každý žák dostal na starost jednoho žáka, kterého navštěvuje jednou za měsíc a zeptá se ho, jaké udělal za poslední týdny pokroky, co ho nejvíc baví, jaké má nové kamarády ve škole a popovídá si s ním o všem možném.

Všechny informace si patron během návštěvy u prvňáčka zapíše do tzv. knížky, kterou prvňáček na konci roku dostane na památku ☺

ROZHOVOR ŽÁKŮ 9. TŘÍDY SE ZÁSTUPCI ŠKOLNÍ JÍDELNY

V posledních týdnech čím dál častěji zaznívá ve třídách otázka: „Co je dneska k obědu?“ a to už od devíti ráno. Čím to je? Inu tím, že nám ve školní jídelně zkrátka chutná. Paní kuchařky a pan kuchař jsou na nás hodní, milí, usměvaví a jídlo, které nám dávají na tácy, je jako z pětihvězdkové restaurace. Devátáci se tedy vydali do kuchyně a zeptali se, jak to vlastně dělají ☺

Jaké je vaše nejoblíbenější jídlo?

Moje nejoblíbenější jídlo jsou špagety.
U mě je to obalovaný květák.

Je to poprvé co vaříte pro děti? Nebo už jste někdy pro děti vařili?

Tak já pro děti vařím poprvé, ale dříve jsem vařil v hotelu.
Já už jsem vařila ve škole v Pavlovicích.

V kolika teď v kuchyni vaříte?

V tuto chvíli nás tady vaří pět.

A stiháte vždy jídlo uvařit na čas?

Ano stiháme, ale v kolik hodin ráno začneme, se odvíjí od náročnosti přípravy daného jídla.

Kdo sestavuje jídelníček?

Jídelníček sestavuje hospodárka s vedoucí kuchyně, vždy se dokážeme domluvit.

Plánujete v kuchyni nějaké úpravy?

Ano, nějaké úpravy výdejního okénka a myčky.

Musíte vařit podle nějakých norem?

Ano, musíme vařit z co nejčerstvějších potravin, ne z žádných polotovarů, protože jídlo se dává i dětem do školky.

Kolik jídel průměrně vydáváte za den?

Denně vydáváme 60 obědů do školky a 320 obědů do školy a cizím strávníkům.

Co se dělá se zbytky jídla?

Musí se ekologicky zlikvidovat, nikdy je neskladujeme do druhého dne.

ROZHOVOR ŽÁKYNĚ 9. TŘÍDY SOFIE-ANNY VORLOVÉ S PROFESOREM DAVIDEM LUKÁŠEM

Dobrý den pane profesore, jmenuji se Sofie Anna Vorlová, jsem žákyně 9. třídy ZŠ a MŠ Stráž nad Nisou. Baví mě literatura, žurnalistika a celkově tak trávím svůj volný čas, psala jsem i do školního časopisu, a proto jsem dostala za úkol napsat s vámi rozhovor. Hodně to pro mě znamená. Mám tu pro vás několik otázek:

1. *Vy jste Emeritní rektor Technické univerzity v Liberci, zní to velmi důležitě, ale co to vlastně znamená?*

Být rektorem univerzity znamená být „ředitelem školy“ a zároveň „starostou“. Univerzity jsou obcemi akademiků (podobně jako Stráž nad Nisou je obcí jejich občanů). Rektor univerzity (stejně jako pan starosta) je akademickými občany volen na dobu tří let. Rektor potom vede univerzitu (podobně jako paní ředitelka vede školu). V jeho případě to znamená, že pečuje o vzdělávání studentů a vědeckou a výzkumnou činnost akademiků. Ve zkratce: stará se o to, aby se akademikům dobře bávalo a studentům pěkně studovalo.

2. *Zabýváte se bioinženýrstvím, přesněji nanovláknny, nanovláknennými materiály, zdravotními netkanými textiliemi aj. Jaké jsou vaše největší úspěchy (vašeho týmu) a jaký měly dosah?*

Věda, jako každá práce, není sport, a proto bych nerad mluvil o úspěších. V našem oboru, tak zvaném výzkumu a vývoji nových materiálů, je tato práce prací týmovou, jak píšeš. Dařilo se nám, a stále daří, vymýšlet a nalézat nové způsoby výroby nanovláken. Navíc, pomocí fyziky a matematiky dokážeme podrobně nahlédnout do mechanismů těchto jevů. Hledáme také pro nanovláknenné materiály uplatnění. Spolu s lékaři z Krajské nemocnice Liberec se nám podařilo prokázat léčebný účinek nanovláknenného obvazu, který se nemusí z rány odstraňovat, protože se v ní rozloží.

3. *Jaké největší překážky jste musel překonat v rámci vaší práce? Protože všechno, co chceme dokázat, nás občas táhne přes trní.*

Pokud nás práce baví, trní nevnímáme, protože vlastně není.

4. *Od roku 2018 jste nositelem Pocty hejtmana Libereckého. Za co jste cenu získal?*

Poctu hejtmana jsem získal za návrh a organizaci výroby nanovláknenných filtrů pro roušky v době, kdy v obchodech, úřadech, školách, nemocnicích a podnicích žádné nebyly. Nejprve jsme takovou provizorní výrobu s více než 40 kolegy z různých fakult naší univerzity „rozjeli“ sami. Potom jsme významně napomohli k tomu, že firmy ELMARCO v Liberci a Drylock Technologies v Hrádku nad Nisou spustily improvizovanou velkovýrobu přes sto tisíc filtrů denně. Málokdo ví, že jsme společně vymysleli to, že tyto filtry „padaly“ z linky původně určené na výrobu dětských plen. Byla to doba pozoruhodných činů!

5. *Čemu se teď hlavně věnujete?*

Právě se věnujeme novým našim studijním programům, které se jmenují Bioinženýrství. Tam se studenti dovídají mnohé o výrobě nanovláken a o jejich použití pro medicínu. Spolu s mnoha vědci ve světě se snažíme na nanovlákných materiálech pěstovat lidské buňky pro budoucí léčení poškozených tkání. Takovému směru se říká Tkáňové inženýrství.

6. *Jste vlastníkem tří titulů, jako jsou Profesor, Doktor přírodních věd a Kandidát věd. Jak dlouho jste již profesorem na Liberecké fakultě přírodovědně-humanitní a pedagogické?*

Na naší univerzitě jsem byl jedním z nejmladších pánů profesorů. Tento titul mi byl udělen panem prezidentem Václavem Havlem na základě posouzení mých vědeckých prací Vědeckou radou naší univerzity. Bylo mi tehdy 37 let. V podstatě o nic moc nejde. Titul je vlastně výučním listem pro lidi pracující na univerzitě. Je uznáním, že své řemeslo dělají dobře.

7. *Jak jste došel k této pozici?*

Při posuzování budoucího profesora se bere v úvahu, jak umí učit a jak umí bádát. To první se kontroluje na místě. To druhé je otázkou publikací v zahraniční odborné literatuře.

8. *Věděli jste už v deváté třídě, že se budete směřovat tímto směrem? Nebo jste nevěděl, či chtěl něco jiného?*

V deváté třídě jsem snil o tom, že budu lesníkem.

9. *Jaké školy (základní, střední, vysoké) jste navštěvoval?*

Svoji školní docházku jsem zahájil ve škole ve Stráži nad Nisou u paní učitelky H. Dolanové. V roce 1967 jsem z páté třídy udělal „přijímačky“ na tak zvané experimentální gymnázium v Jeronýmově ulici. To bylo po roce zrušeno a naši třídu na žádosti rodičů převedli na ZDŠ Husova. Odtud jsem obloukem zpět opět udělal přijímací zkoušku na zmíněné gymnázium do matematicko-fyzikální třídy. Pak jsem pokračoval ve vysokoškolském studiu na Matematicko-fyzikální fakultě Univerzity Karlovy v Praze.

10. *Co byste vzkázal mladé generaci lidí?*

Starci by neměli mladé generaci radit, ale starat se o to, aby sama našla cestu, jak radostně a zodpovědně naplnit své životy. Spíš než v rady věřím ve víru v mladou generaci.

*Děkuji za rozhovor
S. Vorlová*

